

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 68.461/3
van 11 januari 2021

avis 68.461/3
du 11 janvier 2021

over

sur

een ontwerp van besluit van de
Minister van Landbouw
‘houdende maatregelen ter
preventie van Afrikaanse
varkenspest’

un projet d'arrêté du Ministre
de l'Agriculture ‘portant des
mesures de prévention contre
la peste porcine africaine’

Op 10 december 2020 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit ‘houdende maatregelen ter preventie van Afrikaanse varkenspest’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 5 januari 2021. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, staatsraad, voorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Githa SCHEPPERS, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wilfried VAN VAERENBERGH, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 11 januari 2021.

*

Le 10 décembre 2020, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de l'Agriculture à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté ministériel ‘portant des mesures de prévention contre la peste porcine africaine’.

Le projet a été examiné par la troisième chambre le 5 janvier 2021. La chambre était composée Wilfried VAN VAERENBERGH, conseiller d'État, président, Jeroen VAN NIEUWENHOVE et Koen MUYLLE, conseillers d'État, Jan VELAERS et Bruno PEETERS, assesseurs, et Astrid TRUYENS, greffier.

Le rapport a été présenté par Githa SCHEPPERS, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Wilfried VAN VAERENBERGH, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 11 janvier 2021.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de minister bevoegd voor landbouw bevat een aantal maatregelen ter preventie van Afrikaanse varkenspest. Die maatregelen hebben betrekking op het verbod op deelname van varkens aan bepaalde commerciële of niet-commerciële verzamelingen (artikel 1 van het ontwerp), het verbod voor de veehouder om op zijn bedrijf iemand in contact te laten komen met varkens behoudens wanneer dit noodzakelijk is voor een goede bedrijfsvoering (artikel 2), het verbod om alle materiaal, voeder, machines en apparatuur dat mogelijk met het virus van Afrikaanse varkenspest verontreinigd kan zijn binnen te brengen in een varkensbeslag (artikel 3) en het verbod om een medische behandeling te beginnen bij een groep zieke varkens zonder eerst een erkende dierenarts te ontbieden (artikel 4).

Daarnaast worden een aantal bestaande maatregelen inzake de bestrijding van klassieke of Afrikaanse varkenspest opgeheven (artikelen 5 tot 8).

Het te nemen besluit treedt in werking op de dag waarop het wordt bekendgemaakt (niet: “de dag van publicatie ervan”) in het Belgisch Staatsblad.

3. In zoverre het ontworpen besluit voorziet in maatregelen ter preventie van Afrikaanse varkenspest alsook in de opheffing van bestaande maatregelen ter bestrijding van klassieke of Afrikaanse varkenspest, vindt het rechtsgrond in de bepalingen die worden vermeld in het eerste en het derde lid van de aanhef ervan .

In zoverre het ontworpen besluit bij het opleggen van de voornoemde maatregelen voorziet in de toekenning van opdrachten aan het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (artikel 4, *in fine*), en in zoverre dat eveneens het geval was bij het opleggen van de maatregelen die thans worden opgeheven bij de artikelen 5 tot 8 van het ontworpen besluit, vindt het ontworpen besluit rechtsgrond in de algemene uitvoeringsbevoegdheid die de Koning ontleent aan artikel 108 van de Grondwet, gelezen in samenhang met de bepalingen die worden vermeld in het tweede lid van de aanhef ervan.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. Rekening houdend met hetgeen hiervoor is opgemerkt over de rechtsgrond voor het ontwerp, dient vooraan in de aanhef een verwijzing te worden opgenomen naar artikel 108 van de Grondwet.

Artikel 4

5. Aan het einde van artikel 4 van het ontwerp dient de benaming van “het Agentschap” voluit te worden geschreven.

Artikel 9

6. Overeenkomstig artikel 9 van het ontwerp treedt het te nemen besluit in werking op de dag waarop het wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. Gevraagd waarom het besluit niet volgens de gebruikelijke regels in werking kan treden (de tiende dag die volgt op de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad), heeft de gemachtigde het volgende geantwoord:

“Er werd gekozen om het MB in werking te laten treden op de dag van publicatie, zodat de varkenshouders die zich ruim 2 jaar hebben moeten houden aan een verbod van herbevolking (nadat hun varkens preventief werden opgeruimd), de mogelijkheid [krijgen] om hun lege stallen te herbevolken op de dag van publicatie van het MB. Op Europees niveau werden de beperkingen al in november opgeheven (zie hoger) en dit dient zich ook te reflecteren in de Belgische wetgeving.”

Naast het opnieuw voorzien in de mogelijkheid om de stallen te bevolken, waaraan de gemachtigde refereert, voert het te nemen besluit ook nieuwe verplichtingen in (artikelen 1 tot 4), waaraan de veehouders bijgevolg zullen moeten voldoen vanaf de dag van bekendmaking van het besluit en waarvan de niet-naleving vanaf dezelfde dag ook zal kunnen worden gesanctioneerd. Tenzij er een specifieke reden bestaat om ook voor die verplichtingen af te wijken van de gebruikelijke regels inzake inwerkingtreding, dient artikel 9 uit het ontwerp te worden weggelaten.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

2. Le projet d'arrêté du ministre qui a l'Agriculture dans ses attributions, soumis pour avis, comporte un certain nombre de mesures de prévention contre la peste porcine africaine. Ces mesures concernent l'interdiction visant la participation des porcs à certains rassemblements commerciaux ou non (article 1er du projet), l'interdiction pour l'éleveur de laisser une personne entrer en contact avec les porcs de son exploitation, sauf en cas de stricte nécessité dans le cadre de la bonne gestion de ladite exploitation (article 2), l'interdiction d'introduire dans un troupeau porcin le matériel, les aliments pour animaux, les machines et les appareils susceptibles d'être contaminés par le virus de la peste porcine africaine (article 3) et l'interdiction de commencer un traitement médical au sein d'un groupe de porcs malades sans faire préalablement appel à un vétérinaire agréé (article 4).

En outre, le projet abroge un certain nombre de mesures relatives à la lutte contre la peste porcine africaine ou classique (articles 5 à 8).

L'arrêté envisagé entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge.

3. En tant qu'il instaure des mesures de prévention contre la peste porcine africaine et qu'il abroge des mesures existantes de lutte contre la peste porcine africaine ou classique, l'arrêté en projet trouve un fondement juridique dans les dispositions figurant dans les premier et troisième alinéas de son préambule.

Dans la mesure où en imposant les mesures précitées, l'arrêté en projet investit l'Agence fédérale pour la Sécurité de la Chaîne alimentaire de missions (article 4, *in fine*) et où tel avait également été le cas lorsqu'avaient été édictées les mesures actuellement abrogées par les articles 5 à 8 de ce même arrêté, celui-ci trouve un fondement juridique dans le pouvoir général d'exécution que le Roi puise dans l'article 108 de la Constitution, combiné aux dispositions dont fait mention le deuxième alinéa du préambule dudit arrêté.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

4. Compte tenu des observations formulées ci-dessus concernant le fondement juridique du projet, il y a lieu d'ajouter au début du préambule une référence à l'article 108 de la Constitution.

Article 4

5. À la fin de l'article 4 du projet, il convient d'écrire la dénomination « l'Agence » en toutes lettres.

Article 9

6. Conformément à l'article 9 du projet, l'arrêté envisagé entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge. Invité à expliquer pourquoi l'arrêté ne peut pas entrer en vigueur selon les règles usuelles (le dixième jour qui suit celui de sa publication au Moniteur belge), le délégué a répondu ce qui suit :

« Er werd gekozen om het MB in werking te laten treden op de dag van publicatie, zodat de varkenshouders die zich ruim 2 jaar hebben moeten houden aan een verbod van herbevolking (nadat hun varkens preventief werden opgeruimd), de mogelijkheid [krijgen] om hun lege stallen te herbevolken op de dag van publicatie van het MB. Op Europees niveau werden de beperkingen al in november opgeheven (zie hoger) en dit dient zich ook te reflecteren in de Belgische wetgeving ».

S'il permet de nouveau de repeupler les porcheries, faculté à laquelle fait allusion le délégué, l'arrêté envisagé instaure également de nouvelles obligations (articles 1er à 4) auxquelles les éleveurs devront en conséquence satisfaire à partir du jour de la publication dudit arrêté et dont le non-respect sera susceptible d'être sanctionné à compter de ce même jour. À moins d'une raison spécifique justifiant une dérogation au délai usuel d'entrée en vigueur à l'égard de ces obligations-là aussi, l'article 9 sera omis du projet.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Astrid TRUYENS

Wilfried VAN VAERENBERGH